

NIPiP-NRPiP-DM-0025.96.2025.FP

Warszawa, dnia 11 czerwca 2025 r.

Pani
Izabela Leszczyna
Minister Zdrowia

Branżowa Pani Minister

W związku z wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2025 r. art. 6 ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. *o zmianie ustawy o Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1897, dalej: „ustawa o zmianie ustawy o CMKP”) oraz z występującymi rozbieżnościami dotyczącymi jego wykładni, w imieniu Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych zwracam się z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie poniżej wskazanej wątpliwości interpretacyjnej.

Zgodnie z treścią wspomnianego art. 6 ustawy *o zmianie ustawy o CMKP* do ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. *o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi* (Dz. U. z 2024 r. poz. 924 z późn. zm., dalej: „ustawa”) w art. 19 po ust. 5a dodany został ust. 5aa w brzmieniu: "Badanie kwalifikacyjne w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania szczepienia ochronnego u dzieci powyżej 9. roku życia może przeprowadzić również pielęgniarka lub położna."

Na podstawie art. 2 pkt 26 ustawy, pojęcie szczepienie ochronne oznacza podanie szczepionki przeciw chorobie zakaźnej w celu sztucznego uodpornienia przeciwko tej chorobie.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy, osoby określone na podstawie ust. 10 pkt 2, są obowiązane do poddawania się szczepieniom ochronnym przeciw chorobom zakaźnym określonym na podstawie ust. 10 pkt 1, zwanym dalej "obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi". Natomiast na podstawie art. 19 ust. 1 ww. ustawy, osoby lub grupy osób mogą poddawać się szczepieniom ochronnym przeciw chorobom zakaźnym, innym niż szczepienia obowiązkowe, zwanym dalej "zalecanymi szczepieniami ochronnymi".

W powyższym kontekście szczepienia ochronne dzielą się na obowiązkowe szczepienia ochronne oraz zalecane szczepienia ochronne. Przy tak funkcjonującym rozróżnieniu, na gruncie ustawy oba rodzaje szczepień ochronnych poddano osobnym regulacjom. Przepisy dotyczące obowiązkowych szczepień ochronnych znajdują się w art. 17 ustawy, a zalecanym szczepieniom ochronnym został poświęcony art. 19 ustawy. Odrębnym normom podlegają m. in. zakresy podmiotowe osób uprawnionych do przeprowadzania badań kwalifikacyjnych w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania danego rodzaju szczepienia ochronnego.

W myśl art. 17 ust. 2 wykonanie obowiązkowego szczepienia ochronnego jest poprzedzone lekarskim badaniem kwalifikacyjnym. Na podstawie art. 19 ust. 5a, z kolei, wykonanie zalecanego szczepienia ochronnego oraz szczepienia przeciw COVID-19 jest poprzedzone badaniem kwalifikacyjnym, które może w każdym przypadku przeprowadzić lekarz lub felczer, a w przypadku badania osoby dorosłej, również m. in. pielęgniarka lub położna. Należy także zwrócić uwagę na umieszczenie ww. ust. 5aa w art. 19, który, odnosi się do zalecanych szczepień ochronnych. W każdym innym ustępie tego artykułu ustawodawca konsekwentnie posługuje się pojęciem "zalecane szczepienia ochronne", wskazując jednoznacznie, o jakie szczepienia ochronne chodzi. Jedynie w ust. 5aa pojawia się pojęcie "szczepienia ochronne", bez dalszego rozróżnienia.

W świetle powyższego, rodzą się wątpliwości interpretacyjne użycia w art. 19 ust. 5aa ustawy pojęcia szczepień ochronnych jako szczepień ochronnych (obowiązkowych i zalecanych) lub jedynie zalecanych szczepień ochronnych.

Powyższych zagadnień nie wyjaśnia treść uzasadnienia do projektu ustawy *o zmianie ustawy o CMKP*, w której również ustawodawca nie określił wprost o jakim rodzaju szczepień ochronnych mowa w przepisie.

Mając na względzie powyżej przytoczone wątpliwości, w imieniu Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych zwracam się z prośbą o przekazanie stanowiska w powyższej sprawie.

Z wyrazami szacunku
Prezes NRPIP

Mariola Łodzińska

Minister Zdrowia

ZPŚ.054.590.2025.JP
Warszawa, 06 lipca 2025

Pani
Mariola Łodzińska
Prezes Naczelnej Ray Pielęgniarek i Położnych

Szanowna Pani Prezes,

odnosząc się do prośby, wyrażonej w piśmie z dnia 11 czerwca 2025 r. (znak: NIPiP-NRPiP-DM-0025.96.2025.FP, w sprawie interpretacji art. 19 ust. 5aa ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2024r. poz. 924), zwana dalej „ustawa zakaźna” proszę o przyjęcie informacji w sprawie.

Na wstępie wskazać należy, że do przeprowadzania szczepień ochronnych w Polsce zastosowanie mają przepisy rozdziału 4. Szczepienia ochronne ustawy zakaźnej.

Zgodnie z art. 17 ust. 2. ustawy zakaźnej wykonanie obowiązkowego szczepienia ochronnego jest poprzedzone lekarskim badaniem kwalifikacyjnym w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania obowiązkowego szczepienia ochronnego. Jednocześnie, zgodnie z art. 17 ust. 6. ustawy zakaźnej, obowiązkowe szczepienia ochronne przeprowadzają lekarze lub felczerzy, pielęgniarki, położne, higienistki szkolne i ratownicy medyczni, posiadający kwalifikacje, określone na podstawie ust. 10 pkt 3.

Równocześnie zgodnie z przepisami art. 19 ust. 5a. ustawy zakaźnej wykonanie zalecanego szczepienia ochronnego oraz szczepienia przeciw COVID-19 jest poprzedzone badaniem kwalifikacyjnym w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania tego szczepienia, które może w każdym przypadku przeprowadzić lekarz lub felczer, a w przypadku badania osoby dorosłej, również:

- 1) lekarz, dentysta, pielęgniarka, położna, ratownik medyczny;
- 2) fizjoterapeuta, diagnosta laboratoryjny lub farmaceuta, który uzyskał dokument potwierdzający ukończenie szkolenia teoretycznego, dostępnego na platformie e-learningowej Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego.

Na podstawie art. 19 ust. 5aa. badanie kwalifikacyjne w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania szczepienia ochronnego u dzieci powyżej 9. roku życia może przeprowadzić również pielęgniarka lub położna.

Zaznaczyć należy, że ustawodawca w uzasadnieniu do art. 19 ust. 5aa ustawy zakaźnej nie przesądza o zastosowaniu tego przepisu do szczepień obowiązkowych. Wprowadzenie przez ustawodawcę rozwiązania na rzecz poprawy zwiększenia dostępu do szczepień ochronnych (w szczególności realizowanych w ramach programów zdrowotnych, jak m. in. Narodowa Strategia Onkologiczna) poprzez umożliwienie badania kwalifikacyjnego w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania szczepienia ochronnego u dzieci powyżej 9. roku życia przez pielęgniarkę lub położną, ustala cel, któremu ten przepis służy.

Mając na uwadze powyższe w żaden sposób nie znajduje się podstaw i uzasadnienia do zastosowania przepisu art. 19 ust. 5aa do szczepień obowiązkowych, co więcej zastosowanie tego przepisu do szczepień obowiązkowych stałoby w sprzeczności z art. 17 ust. 2. zgodnie z którym wykonanie obowiązkowego szczepienia ochronnego jest poprzedzone lekarskim badaniem kwalifikacyjnym w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania obowiązkowego szczepienia ochronnego.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Dagmara Korbasińska-Chwedczuk
Dyrektor
/dokument podpisany elektronicznie/